

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum: 2019-05-21

§ 180**Direktiv för aktualitetsprövning av Uppsala kommuns översiktsplan
KSN-2019-0421****Beslut**

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

att godkänna direktiv för aktualitetsprövning av kommunens översiktsplan, enligt ärendets **bilaga**.**Särskilt yttrande**

Stefan Hanna (-) lämnar ett särskilt yttrande:

Aktualitetsprövningen av Översiktsplanen bör inkludera att ompröva den kraftiga förtätningen av Uppsala södra och istället pröva möjligheterna att betydligt kraftfullare, men attraktivt tätt, expandera Uppsala kommun längs befintlig miljö- och klimatsmart infrastruktur. Med tanke på statens omprövning av höghastighetståg mellan Stockholm-Malmö är det inte osannolikt att statens olika verksamheter bryter gjorda finansieringsåtaganden. Finansieringsåtaganden som också oklokt villkoras till en specifik teknisk lösning.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige gav den 28 januari 2019 kommunstyrelsen i uppdrag att inleda arbete med en enkel aktualitetsprövning av översiktsplanen och föra resultatet till kommunfullmäktige under innevarande år. Stadsbyggnadsförvaltningen har tagit fram ett förslag till direktiv för arbetet.

Beslutsgång

Ordförande ställer föreliggande förslag mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Beslutsunderlag

Förvaltningens skrivelse den 15 maj 2019.

Handläggare
Carlén Göran

Datum
2019-05-15

Diarienummer
KSN-2019-0421

Kommunstyrelsen

Direktiv för aktualitetsprövning av Uppsala kommuns översiktsplan

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att godkänna direktiv för aktualitetsprövning av kommunens översiktsplan, enligt ärendets bilaga.

Ärendet

Kommunfullmäktige gav den 28 januari 2019 kommunstyrelsen i uppdrag att inleda arbete med en enkel aktualitetsprövning av översiktsplanen och föra resultatet till kommunfullmäktige under innevarande år. Stadsbyggnadsförvaltningen har tagit fram ett förslag till direktiv för arbetet (se **bilaga**).

Beredning

Ärendet har beretts av stadsbyggnadsförvaltningen. Gemensam beredning har också skett i utvecklingsledningsgruppen för samhällsbyggnad.

Föredragning

Bakgrunden till uppdraget är dels att översiktsplanen enligt lag ska aktualitetsprövas av kommunfullmäktige en gång per mandatperiod, dels att en första uppföljning som gjordes under 2018 konstaterade att en viss förändring inträffat avseende översiktsplanens utgångspunkter.

Under 2018 har kommunen slutit avtal med staten och Region Uppsala som bland annat innefattar fler spår på ostkustbanan, ny tågstation i Bergsbrunna, spårvägsinförande och 33 000 bostäder i södra delen av Uppsala stad. Kommunens åtagande är att de 33 000 bostäderna ska vara färdigställda till år 2050.

Avtalet ligger helt i linje med översiktsplanen, men i skissen till utbyggnadsordning ligger genomförandet längre fram i tiden, varför avsnittet är delvis föråldrat. Med anledning av det

sistnämnda rekommenderades att göra en aktualitetsförklaring redan nu, i inledningen av mandatperioden.

Ekonomiska konsekvenser

Projektet bedrivs inom ram för kommunstyrelsens budget 2019.

Stadsbyggnadsförvaltningen

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Mats Norrbom
Stadsbyggnadsdirektör

Projektnamn Aktualitetsprövning av Uppsala kommuns översiktsplan	Datum 2019-03-15	
Författare Göran Carlén	Dnr KSN-2019-0421	Version 1.2

Aktualitetsprövning av Uppsala kommuns översiktsplan

Projektdirektiv

Kryssa i rutan för det alternativ som gäller

Beslut att starta projektet ~~planeringsfasen~~
(BP1)

Beslut att bordlägga beslutet

JA	NEJ	Kommentar:
☐	☐	
☐	☐	

Datum och underskrift av projektägaren

Namnförtydligande

Projektnamn Aktualitetsprövning av Uppsala kommuns översiktsplan	Datum 2019-03-15	
Författare Göran Carlén	Dnr KSN-2019-0421	Version 1.2

INNEHÅLL

1. GRUNDLÄGGANDE INFORMATION	3
1.1 BAKGRUND	3
1.2 SYFTE.....	4
1.3 PROJEKTÄGARE.....	4
1.4 KRAV PÅ STYRNING.....	4
1.5 INTRESSEENTER.....	4
2 MÅL.....	4
2.1 EFFEKTMÅL.....	4
2.2 PROJEKTMÅL.....	4
3 FÖRUTSÄTTNINGAR	5
3.1 ICKE FÖRHANDLINGSBARA FÖRUTSÄTTNINGAR	5
3.2 BEROENDEN	5
3.3 FINANSIERING	6
4 OMFATTNING OCH LEVERANSER	6
4.1 UTREDNINGAR	6
4.2 LEVERANS.....	7
5 TIDPLAN.....	7
6 ORGANISATION	FEL! BOKMÄRKET ÄR INTE DEFINIERAT.
7 EKONOMI.....	FEL! BOKMÄRKET ÄR INTE DEFINIERAT.
7.1 BUDGET.....	FEL! BOKMÄRKET ÄR INTE DEFINIERAT.
8 CHECKLISTA INFÖR BESLUT, BP1, ”GODKÄNNANDE AV DIREKTIV”	7
9 REFERENSER OCH BILAGOR	8

Projektname Aktualitetsprövning av Uppsala kommuns översiktsplan	Datum 2019-03-15	
Författare Göran Carlén	Dnr KSN-2019-0421	Version 1.2

1. GRUNDLÄGGANDE INFORMATION

1.1 Bakgrund

Kommunens översiktsplan (ÖP) antogs i december 2016. I översiktsplanen ingår även fördjupningar (FÖP) av varierande ålder, den senaste "FÖP Södra staden" antogs 2018. Översiktsplanen anger kommunens långsiktiga inriktning för markanvändning och bebyggelseutveckling.

Kommunfullmäktige beslutade 28 januari 2019 (§9) att ge kommunstyrelsen i uppdrag att inleda arbete med en enkel aktualitetsförklaring av översiktsplanen (ÖP) som kan föras till kommunfullmäktige under innevarande år.

Bakgrunden till uppdraget är dels att översiktsplanen enligt lag ska aktualitetsprövas av kommunfullmäktige en gång per mandatperiod, dels att en första uppföljning gjordes under 2018, med resultat som sammanfattas nedan i fyra punkter.

- 1 Den rumsliga/geografiska samhällsutvecklingen går i översiktsplanens riktning i de avseenden som beskrivs av ett antal för ändamålet framtagna indikatorer.
- 2 Plan- och byggnadsnämnden (PBN) är i särklass viktigast i tillämpningen av ÖP genom sina beslut om planläggning och förhandsbesked om bygglov. Följsamheten i beslut hos PBN har varit mycket god.
- 3 Av sammanlagt cirka 30 insatser som listats i ÖPs genomförandekapitel arbetar kommunkoncernen med nästan alla.
- 4 Vad gäller ÖPs utgångspunkter kan konstateras att en förändring inträffat. Under 2018 har kommunen slutit avtal med staten och regionen som bland annat innefattar fler spår på ostkustbanan, ny tågstation i Bergsbrunna, spårvägsinförande och 33 000 bostäder i södra delen av Uppsala stad. Kommunens åtagande är att de 33 000 bostäderna ska vara färdigställda till år 2050. Avtalet ligger helt i linje med översiktsplanen, men i skissen till utbyggnadsordning ligger genomförandet längre fram i tiden, varför avsnittet är delvis föråldrat.

Med anledning av punkten 4 ovan rekommenderades att göra en aktualitetsförklaring redan nu, i inledningen av mandatperioden.

Projektnamn Aktualitetsprövning av Uppsala kommuns översiktsplan	Datum 2019-03-15	
Författare Göran Carlén	Dnr KSN-2019-0421	Version 1.2

1.2 Syfte

Syftena med projektet är att

1. kommunfullmäktige ges tillfälle att göra den lagstadgade aktualitetsprövningen av översiktsplanen inom innevarande mandatperiod.
2. kommunfullmäktige kan bekräfta den ändrade utbyggnadsordning som föranleds av kommunens avtal med region och stat om det så kallade Uppsalapaketet.
3. I ett dokument ge kommunens samlade bild om översiktsplanens styrverkan, aktualitet och om närtidsinriktningen i samhällsbyggandet
- 4.

1.3 Projektägare

Projektägare är stadsbyggnadsdirektören, operativ projektägare avdelningschefen för strategisk planering

1.4 Krav på styrning

Kommunstyrelsen är beställare. Avstämning sker löpande i kommunstyrelsens arbetsutskott.

Tjänstepersonsstyrningen sker i styrgrupp samhällsbyggnad på stadsbyggnadsförvaltningen samt på koncernnivå i utvecklingsledningsgrupp samhällsbyggnad

1.5 Intressenter

Interna intressenter är förutom kommunstyrelsen och kommunfullmäktige de nämnder och kommunala bolag som deltar i samhällsbyggandet.

Externa intressenter är staten genom länsstyrelsen, region Uppsala, organisationer med intressen i Uppsalas samhällsbyggande samt alla kommuninvånare.

2 MÅL

2.1 Effektmål

Aktualitetsförklaringen kompletterar översiktsplanen och bidrar till en samlad bild av kommunens viljeinriktning på samhällsbyggnadsområdet - för medborgare, samhällsbyggnadsaktörer, myndigheter och kommunens interna organisation. Det i sin tur underbygger enkla och snabba genomförandeförberedande planeringsprocesser i samhällsbyggandet.

2.2 Projektmål

- 1 Senast fjärde kvartalet 2019 ska ett förslag till aktualitetsförklaring vara klar för politisk behandling. Aktualitetsförklaringen ska innehålla:

Projektnamn Aktualitetsprövning av Uppsala kommuns översiktsplan	Datum 2019-03-15	
Författare Göran Carlén	Dnr KSN-2019-0421	Version 1.2

- a) Uppföljning av översiktsplanens utgångspunkter, styrverkan och tillämpning
 - b) Kompletteringar till gällande översiktsplan, dvs redovisning av nya underlag och ställningstaganden samt eventuella förtydliganden av riktlinjer mm i ÖP2010
 - c) Samlad bedömning av översiktsplanens aktualitet och samhällsbyggnadsläget. Utmaningar och utbyggnadsordning sammanfattas. Eventuella förslag till särskilda insatser.
2. Kommunikation. Aktualitetsförklaringen görs tillgänglig genom webbpublicering på översiktsplanesidorna på kommunens webbplats snarast efter godkännandet i kommunfullmäktige. Länsstyrelsen och andra primära intressenter får epostmeddelande med länk. Interna genomgångar med de mest berörda medarbetarna på SBF.

3 FÖRUTSÄTTNINGAR

3.1 Icke förhandlingsbara förutsättningar

Plan- och bygglagen reglerar vad en aktualitetsprövning (minst) ska innehålla. Det handlar om översiktsplanens aktualitet avseende

1. grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden,
2. kommunens syn på hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras,
3. hur kommunen avser att tillgodose de redovisade riksintressena och följa gällande miljö kvalitetsnormer,
4. hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen,
5. hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder,
6. sådana områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,
7. kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra, och
8. om översiktsplanen avviker från en regionplan för länet, på vilket sätt den gör det och skälen för avvikelsen.

3.2 Beroenden

Länsstyrelsen ska ge en sammanfattande redogörelse avseende sin syn i fråga om sådana statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för aktualiteten. Här handlar det om vad som hänt på dessa områden sedan översiktsplanen antogs.

Arbetet med aktualitetsförklaringen ska samspela med programledningen av Uppsalapaketet samt portföljstyrningen av samhällsbyggnadsprojekt avseende utveckling av scenarier, utbyggnadsordning och bedömning av exploateringsekonomi. Arbetet samspelar också med den årliga programuppföljningen (där årlig uppföljning av översiktsplanen normalt ingår). Slutligen

Projektnamn Aktualitetsprövning av Uppsala kommuns översiktsplan	Datum 2019-03-15	
Författare Göran Carlén	Dnr KSN-2019-0421	Version 1.2

behöver arbetet samspela med mål- och budgetprocessen avseende bland annat omvärldsanalys, scenarioutveckling, kommunalekonomiska bedömningar samt för att både fånga upp politikförändringar och för att ge avtryck i avsnitt som berör samhällsbyggandet.

3.3 Finansiering

Finansiering sker huvudsakligen över kommunstyrelsens budget, inom ram. Därutöver behöver nämnder inom samhällsbyggnadsområdet bidra med sakkompetenser i en referensgrupp.

4 OMFATTNING OCH LEVERANSER

4.1 Utredningar

- 1 *Nya scenarier för samhällsbyggandet.* Med utgångspunkt i Uppsalapaketet och 2018 års omvärldsanalys görs ett nytt scenario för befolknings- och arbetsplatsutveckling fram till 2050. Utgångspunkten är att belysa ett scenario med högre utvecklingstakt än översiktsplanens högscenario, tillsammans med en bedömning av hur det kan åstadkommas och hanteras. För scenariot görs sedan en modellbaserad konsekvensanalys för kommunalekonomin och trafiksystemen. Ställs mot redan undersökta scenarier enligt översiktsplanen och kommunprognosen. Detta inkluderar även ett referensscenario med lägre tillväxtnivåer utan "Uppsalapaketet".
- 2 *Uppföljning*
 - a) Har utgångspunkterna för översiktsplanen ändrats? Här tas in resultatet från 1) ovan, den senaste omvärldsanalysen samt politikförändringar med utgångspunkt i mål- och budget.
 - b) Hur är översiktsplanens styrverkan? Uppföljning av hur väl plan- och byggnadsnämndens beslut ligger i linje med översiktsplanen. Genomgång av samhällsutvecklingen i fysisk/rumslig mening med stöd av ÖP-indikatorer.
 - c) Hur användbar är översiktsplanen? Genomgång med främst tjänstepersoner om erfarenheter från tillämpningen.
- 3 *Kompletteringar*
 - a) Vilka nya underlag, styrdokument, myndighetsbeslut mm har tillkommit som har bäring på tillämpningen av översiktsplanen?
 - b) Finns behov av förtydliganden/tolkningshjälp för skilda riktlinjer och markanvändningsinriktningar i översiktsplanen?
 - c) Finns sakfel som bör korrigeras?
- 4 *Genomgång av samhällsbyggnadsläget*
 - a) Utbyggnadsläget och senaste marknadsbedömningarna sammanfattas
- 5 *Revidering av utbyggnadsordning*
 - a) Översiktsplanens skiss till utbyggnadsordning uppdateras med ledning av scenarierna i 1) och genomgången i 5) ovan.
- 6 *Översiktsplanens insatslista (=kandidater till nämnduppdrag mm).* Fullföljs insatserna? Bör något tas bort/ändras? Behövs nya?

Projektname Aktualitetsprövning av Uppsala kommuns översiktsplan	Datum 2019-03-15	
Författare Göran Carlén	Dnr KSN-2019-0421	Version 1.2

7 *Kommunikationsplan.* En enkel kommunikationsplan tas fram avseende den färdiga aktualitetsförklaringen.

4.2 Leverans

Med ledning av utredningsresultaten görs en samlad bedömning av översiktsplanens aktualitet och samhällsbyggnadsläget. Utmaningar och utbyggnadsordning sammanfattas, liksom eventuella förslag till särskilda insatser. Projektresultaten levereras till kommunstyrelsen senast inför novembermötet. Leveransen sker samlat i ett dokument, med vissa utredningsresultat lagda som bilagor. Därutöver sammanfattning i Powerpointform som kan användas för presentationer.

Avstämning under arbetet sker kontinuerligt i styrgrupp avseende framdrift, utredningsresultat och vägvalsfrågor.

5 TIDPLAN

- Beställning sammanfattande redogörelse från länsstyrelsen Q1
- Formering av referensgrupp Q1
- Utredningar startar Q1
- Ordinarie uppföljning startar Q2 (enligt tidplan för den gemensamma programuppföljningen)
- Summering och slutsatser Q3.
- Förslag klart för politisk behandling Q4 (kommunfullmäktige 9 dec 2019)

6 CHECKLISTA INFÖR BESLUT, BP1, "GODKÄNNANDE AV DIREKTIV"

<i>Kryssa i rutan för det alternativ som gäller</i>	JA	NEJ
Projektägare/operativ projektägare är utsedd (finansjär)	X	☐
Projektledare, styrgrupp & mottagare är utsedda och införstådda med sitt åtagande	X	☐
Resurserna är säkrade	X	☐
Projektets mål är formulerat	X	☐
Effektmålen för projektet är uppsatta	X	☐
En ansvarig för diarieföring är utsedd och en akt är upprättad för projektet	X	☐

Projektnamn Aktualitetsprövning av Uppsala kommuns översiktsplan	Datum 2019-03-15	
Författare Göran Carlén	Dnr KSN-2019-0421	Version 1.2

7 REFERENSER OCH BILAGOR

Referenser

Programuppföljningen från 2018, sid 111 ff:

<https://www.uppsala.se/contentassets/c894f0e017aa4bdc81b766b82ed7d8d5/09.-uppfoljning-av-program-och-planer-2018.pdf>